

KUOPIO

KÄYTTÖSUUNNITELMA 2019

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 23.1.2019

Sisällysluettelo

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Käyttösuunnitelma 2019 materiaali:

Avainprosessien toimintaympäristöjen kuvaus, toiminnan painopisteet sekä toiminnalliset tavoitteet

- Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut 1
- Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut 8
- Taidepalvelut 15

Tuloslaskelmat palveluprosesseittain 19

Mittarit ja suoritteet 23

Henkilöstösuunnitelma 25

Investoinnit

- Investointiluettelo 26
- Yhdyskuntarakentamisen kohdeluettelo 27

Talousarvion sitovuus 32

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kuopion kaupunginkirjasto tarjoaa kirjastopalvelut pääkirjastossa, 13 lähikirjastossa, 3 kirjastoautossa ja yhdessä potilaskirjastossa. Kaavi, Tuusniemi ja Niuvan oikeuspsykiatrinen sairaala ostavat kirjastopalvelut Kuopiolta. Kuopion kaupunginkirjasto toimii myös OKM:n asetuksella alueellisen kehittämistehtävän kirjastona alueenaan Etelä- ja Pohjois-Savo. Alueellisen kehittämistehtävän kirjastona Kuopion kaupunginkirjastolla on koko Savon alueen kirjastojen henkilökunnan osaamisen kehittämisen tehtävä, jonka OKM resursoi. Kuopion kaupunginkirjasto on mukana paitsi alueellisessa, myös valtakunnallisessa ja kansainvälisessä kirjastoyhteistyössä.

Aineistot ja tieto monikanavaistuvat ja kansainvälistyvät. Kuopion kaupunginkirjaston tarjonnassa fyysisten aineistojen ja palveluiden rinnalla on tarjottava sähköisiä aineistoja ja verkkopalveluita sekä etäkäyttömahdollisuuksia. Palvelujen digitalisoituminen lisää kuntalaisten avuntarvetta palvelujen ja tiedonlähteiden tavoittamisessa. Palveluyhteiskunnan muutos sekä asiakasmäärien kasvu luovat paineita myös palvelujen fyysiselle tavoittamiselle. Palvelujen kehittäminen erilaisten asiakasryhmien tarpeita vastaaviksi sekä paikkariippumaton opiskelu ja työnteke asettavat tilavaatimuksia kirjastolle julkisena tilana ja kirjaston aineistokokoelmalle. Kirjastopalvelut tarjotaan kaikille kuntalaisille ja tässä on huomioitava erityisesti väestön ikääntyminen, erityistä tukea tarvitsevat, lukemisesteiset, liikkumisesteiset, lapsiperheet, lapset ja nuoret, eri kieli- ja kulttuuriryhmät sekä eri puolilla kuntaa asuvat kuntalaiset.

Liikuntapaikkapalvelut tuottavat liikuntapaikkapalveluita sisä- ja ulkoliikuntapaikoilla. Sisäliikuntapaikkakohteita ovat Kuopio-halli, Kuopion uimahalli, Lippumäen uima- ja jäähalli, Niiralan jäähalli, Studentia (kaupungin osittainen omistus), Nilsiän liikuntatalo, Maaningan urheilu-nuorisotalo ja väestönsuojien liikuntatilat. Lisäksi kuntosalit sijaitsevat Karttulassa, Maaningalla, Nilsiässä, Riistavedellä ja Vehmersalmella. Tahko Span uimahallipalvelut kuuluvat liikuntapaikkapalveluiden ulkoliikuntapaikat käsittävät kattavan jääkiekko-, luistinvälikko-, nurmientä-, sorakenttä-, ulkokoripallokenttä- ja tenniskenttäverkoston sekä kuntopolku- ja latureitistön. Lisäksi liikuntapaikkapalvelut hallinnoi Heinjoen ampuma- ja moottoriratakeskusta, Lippumäen liikuntakeskusta, Keskuskentän jalkapallostadionin kenttiä, Kuplahallia, Minna Canthin kaarihallia, Neulamäen FK-rataa, Puijon pesäpallostadionia, Puijon talviurheilukeskusta ja Sorsasalon ratsastuskeskusta.

Keskuskentän kuplahalli korvataan jatkossa käyttäjätarpeen mukaisella Lippumäen liikuntakeskuksen alueelle sijoittuvalla ylipainehallilla. Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskuksen rakentaminen aloitetaan. Keskuskentän jalkapallo- ja tapahtuma-areenan suunnittelu alkaa. Lippumäen uima- ja jäähallin peruskorjaus ja jäähallin muutostyöt alkavat. Puijon urheilulaakson rakentaminen etenee yleissuunnitelman mukaisesti. Lippumäen tekojäärata valmistuu.

Kuopion kaupungin museopalveluista vastaavat Kuopion kulttuurihistoriallinen museo, Kuopion luonnontieteellinen museo ja Kuopion taidemuseo, jotka toimivat myös Pohjois-Savon maakunnallisina museoina. Kaupungin museokohteita ovat Kuopion taidemuseo, Kuopion korttelimuseo, J.V. Snellmanin kotimuseo ja Kuopion museo, joka on suljettuna peruskorjaus- ja laajennushankkeen ajan. Maaningan ja Karttulan kotiseutumuseot ovat toistaiseksi vailla näyttelytilaa. Museot toimivat yhteistyössä museokeskuksena, ja museoilla on yhteinen hallinto ja museokohteiden asiakaspalvelusta huolehtiva henkilökunta.

Lähivuosina museoiden toimintaympäristöön vaikuttavat uuden museolain linjaukset mm. museoiden alueellisesta toiminnasta sekä kulttuurin uusi rahoitusmalli. Museoiden tavoitteena on jatkaa uuden museolain myötä alueellisina vastuumuseoina. Museoita työllistävät alueelliset ja paikalliset palvelutehtävät sekä kulttuuri- ja luonnonympäristöön ja julkiseen taiteeseen liittyvät asiantuntijatehtävät. Tieto kulttuurin ja taiteen terveyttä ja hyvinvointia edistävästä ja ennaltaehkäisevästä vaikutuksista luo museoille erityisiä palveluodotuksia.

Kuopion museo -rakennuksen peruskorjaus- ja laajennustyö tuo uuden vaiheen museoiden toimintaan ja kehittämistyöhön. Museo- ja kirjastorakennusten yhdistäminen tarjoaa uusia mahdollisuuksia museo- ja kirjastopalvelujen yhteiseen kehittämiseen. Museonhankkeeseen kytkeytyvät lähivuosina myös kokoelma- ja työtilojen sekä Korttelimuseon kehittämishankkeet.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Liikuntapaikkapalveluissa palvelujen kehittäminen asukkaiden käyttäjätarpeiden mukaisesti vastaamaan muuttuvia asiakastarpeita sekä palveluiden saavutettavuuden parantaminen ovat keskeisiä toiminnan kehittämisen painopisteitä. Liikuntapaikkapalvelut osallistuvat avustus- ja maksupolitiikan uudistamiseen sekä harrastuspassin valmisteluun. Uudet liikuntapaikkojen valmistumiseen valmistaudutaan palvelusisältöjen suunnittelulla.

Kirjastopalveluissa toiminnan painopisteitä ovat palveluiden (mm. tilat, tapahtumat, mediakasvatus, aineistot, aukioloajat) kehittäminen yhdessä kuntalaisten ja yhteistyökumppaneiden kanssa organisaatorajat ylittäen kuntalaisten muuttuneita tarpeita vastaaviksi sekä verkkopalveluiden ja e-aineistotarjonnan kehittäminen, niiden neuvonta, opastus ja digituki. Painopistealueena ovat lapset, nuoret ja lapsiperheet. Tavoitteena on tehdä kirjastosta paras paikka lapsille ja saada kaikki kirjastopalveluista hyötyvät eri-ikäiset ja erikieliset kuntalaiset palvelun piiriin ja ehkäistä syrjäytymistä, edistää laajasti lukutaitoa sekä kuntalaisten hyvinvointia.

Museot ovat toiminnallisia ja elämyksellisiä oppimisympäristöjä ja paikkoja, ja museoiden näyttelyt tarjoavat asiakkaille elämyksiä ja tietoa. Museot tuottavat tietoa Pohjois-Savon historiasta ja alueen elämästä, suomalaisesta luonnosta ja kuvataiteesta ja tarjoavat monipuolista asiantuntemusta kulttuuri- ja luonnonympäristön sekä julkisen taiteen tehtävissä. Asiantuntijapalvelut sekä kulttuuri-, ympäristö- ja taidekasvatustyö lisäävät museoiden saavutettavuutta ja tuovat taiteen osaksi arkiympäristöä, edistävät kestävä kehitystä ja myönteistä kaupunkikulttuuria. Yleisötyössä museot kehittävät kohderyhmäpalveluja, joita suunnataan eri ikä- ja erityisryhmille. Kuopion museon ollessa suljettuna Taidemuseon ja Korttelimuseon aukioloaikoja on laajennettu mm. sunnuntaiden osalta.

Museotilojen kehittämistyö etenee yhteistyössä kaupungin tilakeskuksen kanssa. Kuopion museon hankkeessa jatkuvat rakennustyöt ja toteutussuunnittelu sekä Kulttuurihistoriallisen ja Luonnontieteellisen museon näyttelysuunnittelu ja muu toiminnan kehittämistyö. Kokoelma- ja työskentelytilojen osalta jatketaan hankesuunnittelua, jonka tavoitteena on monipuolisen museopalvelukeskuksen toteuttaminen. Myös Korttelimuseon uuden palvelukonseptin valmistelua jatketaan.

Henkilöstösuunnitelma

HENKILÖSTÖLASKELMA 2019

Henkilöstö- suunnitelma							Eläköitymisarvio
	KS	KS	MUUTOS	KS	KS	MUUTOS	KS
	2018	2019	2018/2019	2018	2019	2018/2019	2019
PALVELUALUE	htv	htv	htv	1 000 €	1 000 €	1 000 €	henkilöä
Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut	172,5	172,5	0,0	-5 926	-6 075	-149	10

Luvuissa ei ilmoiteta jaksotettuja palkkoja. Eläköitymisarvio on 64 vuotta täyttäneiden ja vuonna 2019 täyttävien lukumäärä.

TYÖHYVINVOINTISUUNNITELMA 2019

Sairauspoissaolojen vähentämistavoite

HYV	Tammi- syyskuu	TAVOITE	VÄHENNYS
	2018 pv/htv	2019 pv/htv	2019 pv/htv
Kirjastopalvelut	16,3	14,4	-1,9
Museokeskus	5,1	4,5	-0,6
Liikuntapaikkapalvelut	16,0	14,1	-1,9

Sairauspoissaolojen vähentämistavoite 11,6 % kaikissa yksiköissä.

Henkilöstömäärältään pienten yksiköiden (alle 5 htv) lukuja ei tietosuojasyistä ilmoiteta.

Henkilöstön kehittäminen

Liikuntapaikkapalveluissa teknologian ja digitalisaation mahdollistamat uudet teknologiset ratkaisut edellyttävät henkilöstön kouluttamista digiajan vaatimusten mukaisesti. Toimintaympäristön monipuolistuessa esimiesten johtamistaidot nousevat tärkeään asemaan ja esimiesten koulutustarve lisääntyy.

Kuopion kaupunginkirjaston osalta toimintaympäristön muutokset ja työn painottuminen vuorovaikutustaitoja, asiantuntijuutta ja digiosaamista edellyttäviin tehtäviin tuovat haasteita henkilöstön osaamisen kehittämiseksi. Toimintaympäristön monipuolistuessa myös esimiesten ja johtamistaidot nousevat tärkeään asemaan ja esimiesten koulutustarve lisääntyy. Osana alueellista kehittämistehtävää Kuopion kaupunginkirjasto kartoittaa koko Savon kirjastojen henkilökunnan osaamistarpeita ja tekee sen perusteella koulutussuunnittelua ja järjestää koulutusta henkilökunnalle. Myös AVIn järjestämät ammatilliset lisäkoulutukset ja kaupungin henkilöstökoulutukset hyödynnetään henkilöstön osaamisen kehittämisessä. Henkilöstön osaamista kehitetään myös osaamisverkostoja luomalla sekä vertaisoppimisen, lähiohjauksen, työkierron, työryhmätyöskentelyn, toimintapilottien ja rekrytointien avulla.

Museoiden rekrytoinneissa ja koulutuksessa huolehditaan henkilöstön ammattitaidon turvaamisesta ja ylläpitämisestä palvelutarpeiden mukaisesti. Tehtäväkuvauksia tarkistetaan, ammatillisia valmiuksia ja muutosvalmiuksia parannetaan. Koulutuksessa painotetaan perehtymistä nykyaikaiseen museotekniikkaan, näyttelyratkaisuihin ja yleisöpalveluun. Henkilöstön kehittämisessä otetaan erityisesti huomioon uudistuva Kuopion museo, mikä edellyttää lisäresursointia yleisöpalveluihin, näyttelytoiminnan, tietopalvelujen ja asiakaspalvelun kehittämiseen.

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut

2019

1. KASVAVA KUOPIO

1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Savilahden innovaatioympäristön synergia toimii ja tukee startup-toimintaa ja yritysten kansainvälistymistä.	Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskuksen suunnittelussa on tavoitteena huomioida valmiudet oppilaitosten ja toimijoiden kanssa tehtävään tutkimuksen, testausten ja tuotekehityksen mahdollisuudet.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, liikuntapaikkapalvelujen päällikkö

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Kaupunkikeskustan elinvoima kasvaa (täydennysrakentaminen, tapahtumat ja kaupunkikulttuuri, liike-elämä jne.).	Palveluiden aukioloaikojen kehittämisellä pyritään edistämään keskustan elinvoimaisuutta. Museot osallistuvat aktiivisesti kaupunkikeskustan elävöittämiseen ja palvelujen kehittämiseen. Museoiden näyttelyt ja tapahtumat ovat tärkeä osa keskusta-alueen palvelutarjontaa. Kuopion museon peruskorjaus- ja laajennushankkeen suunnittelu ja toteutus etenevät, samalla jatkuu museon palvelujen suunnittelu. Uutta palvelukokonaisuutta kehitetään myös yhteistyössä kirjaston kanssa. Vuoden 2019 aikana Kuntolaakson rakentaminen jatkuu. Uuden uimahallin toiminnot suunnitellaan tukemaan käyttäjien omaehtoista liikkumista ja mahdollistamaan tapahtumien järjestämistä. Kirjastopalvelut elävöittävät kaupunkikeskustaa. Kirjastopalvelut tapahtumineen ovat tärkeä osa keskusta-alueen palvelutarjontaa. Kirjastopalvelut lähipalveluina luovat monimuotoista kaupunkikulttuuria ja positiivista kaupunkikuvaa kaupungin eri osissa.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Kaupungin tilat ja puistot ovat helposti asukkaiden ja järjestöjen käytössä.	- Tilojen monikäyttöisyyttä kehitetään. - Kirjaston tilat ovat kuntalaisten käytössä omatoimiraikaisujen ja yhteistyön ja -toiminnan myötä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Lasten ja nuorten liikkuminen on lisääntynyt ja on vähintään suosituksen mukaista. Kaikilla lapsilla ja nuorilla on vähintään yksi harrastus.	Liikuntapalveluiden palvelutarjontaa ja markkinointia kehitetään asiakastarpeiden mukaisesti. Maksu- ja avustuspolitiikkaa aloitetaan kehittämään. Museoiden palvelutarjonnassa otetaan huomioon lapset ja nuoret. Kaikilla alle 18-vuotiailla on kaupungin museoihin maksuton sisäänpääsy. Kirjaston painopistealueena ovat lapset ja nuoret ja lasten ja nuorten kirjastopalveluja kehitetään (aineistot, tilat ja muut palvelut).	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

	Syksyn 2019 aikana pilotoidaan harrastuspasseja jollekin ikäluokalle yläkouluissa. Aktivoidaan yhdistyksiä ja järjestöjä tuottamaan palveluja harrastuspassin käyttöön.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
--	---	--

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää. Ikäihmiset asuvat tarvettaan vastaavasti – tehostetun palveluasumisen tarjonta varmistetaan yhdessä kumppanien kanssa ja varaudutaan tuleviin tarpeisiin.	Palveluiden järjestämisessä huomioidaan ikäihmiset mm. eläkeläisten hyvinvointikortti, etäyhteydet, kotiin vietävät palvelut. Museoiden palvelut soveltuvat kaikenikäisille ja erilaisille kohderyhmille. Liikuntapaikkapalveluiden eläkeläisten hyvinvointikortti mahdollistaa omaehtoisen liikkumisen ja auttaa kotona pärjäämistä sekä tukee hyvää elämää. Kirjasto tukee kirjoja kotiin -palvelun, kirjastoautopalvelujen, ikäihmisille suunnattujen palvelujen ja tapahtumien sekä erikoisaineistojen avulla ikäihmisten hyvinvointia ja kirjastopalvelujen saavutettavuutta ja saataavuutta.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Varhainen tukeminen on sisäänrakennettu kaikkeen toimintaan. Nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa varhaista ja avohuollon tukea.	Tarjotaan ko. kohderyhmille maksuttomia ja edullisia tapahtumia sekä muita palveluja myös moniammatillisena yhteistyönä. Kulttuuri-, ympäristö-, ja taidekasvatustyöllä museot edistävät monipuolisesti hyvinvointia ja terveyttä. Museot tuottavat erilaisia kohdennettuja palveluja ja asiakastapahtumia. Kaikilla alle 18-vuotiailla on kaupungin museoihin maksuton sisäänpääsy. Kirjasto matalan kynnyksen kohtaamispaikkana tekee moniammatillista yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa ja hakeutuvaa työtä eri kohderyhmien hyvinvoinnin lisäämiseksi. Lapset, nuoret ja lapsiperheet ovat toiminnan painopiste kirjastotyössä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

2.3. Työllistyminen ja toimeentulo

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Toteutetaan konsernitasoista työllisyyspolitiikkaa. Hyödynnetään sosiaalisia kriteerejä hankinnoissa. Pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee ja työmarkkinatuen kuntaosuusmaksu pienenee.	Hyvinvoinnin edistämisen kautta tarjotaan työllistymismahdollisuuksia.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Asukkaiden vaikuttamista ja osallistumista omassa elinympäristössä lisätään eri tavoin.	- Kehitetään palveluja ja toimintaa yhdessä asukkaiden ja sidosryhmien kanssa. - Museoiden palveluja kehitetään vuorovaikutuksessa asiakkaiden kanssa ja palveluja tuotetaan erilaisille kohderyhmille. - Liikuntapaikkapalveluiden palveluja kehitetään vuorovaikutuksessa asiakkaiden kanssa ja palveluja tuotetaan erilaisille kohderyhmille. - Kirjasto kehittää palveluita yhdessä kuntalaisten kanssa ja käyttää erilaisia osallistamisen tapoja. Kirjasto lähipalveluna luo sosiaalista turvallisuutta sekä tarjoaa tietoja sekä osallistumisen ja kohtaamisen paikan kuntalaisille.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Edistetään etätyöskentelyä, verkkopiskelua ja etäkokouksia.	- Hallinto- ja asiantuntijahenkilöstöllä on mahdollisuus etätyöhön soveltuvin osin. - Osallistutaan verkkokoulutuksiin ja webseminaareihin. - Järjestetään verkkokokouksia ja -seminaareja.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä. Julkisten tilojen iltakäyttö kerho- toimintaan yms. toimintaan.	Palvelujen tarvitsemat tilat suunnitellaan ja varustetaan monikäyttöisiksi ja huolehditaan niiden tehokkaasta käytöstä. Asukas- ja kyläyhdistyksiltä tai niihin rinnastettavilta toimijoilta ei peritä käyttömaksuja heidän järjestämien toimintansa edellyttämien kokousten osalta omatoimisen hyvinvoinnin palveluiden hallinnoimissa tiloissa eikä niissä tilatarpeissa, jotka liittyvät suoraan kaupunkia hyödyntävään toimintaan (esimerkiksi asuinalueen ympäristön siivoustalkoiden järjestelyt). Kirjaston tilojen käyttöastetta ja monikäyttöisyyttä parannetaan (mm. omatoimiratkaisut, tilojen yhteiskäyttö, aineiston varastoinnin suunnittelu). Kehitetään tilasta riippumattomia palveluja (mm. verkkopalvelut ja e-aineistot).	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Henkilöstön moniammatilliseen yhteistyöhön on kehitetty uusia malleja sähköisten työskentelyalustojen, kokeilujen ja henkilöstön "kohtaamisten" kautta.	Osallistutaan sähköisten työskentelyalustojen kehittämiseen ja hyödynnetään niitä työskentelyssä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut ja sairauspoissaolot ovat vähentyneet 2 henkilötyöpäivää/htv.	Toteutetaan yksikkökohtaisia työhyvinvointisuunnitelmia. Suunnitelmien toteutumista arvioidaan säännöllisesti yhdessä koko henkilökunnan kanssa.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, työnjohtajat
--	---	--

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa.	Osta verkossa -projektin kautta mahdollistetaan palvelujen maksaminen verkossa. Verkkopalveluja ja e-aineistojen tarjontaa kehitetään. Museoaineistojen saatavuutta verkossa edistetään. Liikuntapaikkapalveluiden palvelutuotannon suunnittelussa huomioidaan ensisijaisesti teknologian tuomat mahdollisuudet. Kirjastopalveluiden palvelutuotannossa huomioidaan teknologian tuomat mahdollisuudet. Kirjaston verkkopalveluja ja e-aineistojen tarjontaa sekä neuvontaa ja opastusta kehitetään.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Kehitetään vaikutusten arviointia (yritysvaikutukset yms.).	Osallistutaan vaikutusten arvioinnin kehittämiseen.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Uudistetaan rakenteita ja toimintatapoja maakuntauudistuksen etenemisestä riippumatta. Varmistetaan, että muutokset henkilöstön ja kuntalaisten kannalta sujuvat jouhevasti palvelutason kärsimättä	Kehitetään rakenteita ja toimintatapoja asiakas- ja palvelutarpeiden mukaisesti	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, työnjohtajat

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Tilikauden tulos on negatiivinen, mutta paremmalla tasolla kuin -10 milj.€.	Lisätään toiminnan tehokkuutta parantamalla tilojen monikäyttöisyyttä ja lisäämällä asiakasmääriä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kaupungin asukasmäärän kasvu ja ikääntyneiden suhteellisen osuuden lisääntyminen ovat yhteinen haasteemme. Ennaltaehkäisy, osallisuus, varhainen tukeminen ja moniammatillinen yhteistyö ovat keskeisiä asioita. Kaikessa kehittämisessä tulee huomioida tuleva kunta-, maakunta- ja sote-uudistus.

Kansalaisopistolla on tärkeä rooli ikääntyvän väestön omatoimisuuden lisäämisessä ja syrjäytymisen ehkäisyssä. Opiston senioripedagogiikan tavoitteena on luoda ikääntyville ihmisille opiskelumahdollisuuksia, lisätä sekä fyysisiä että psyykkisiä hyvinvointia ja lievittää yksinäisyyttä.

Kansalaisopiston tavoitteena on tukea kuntalaisen perustaitojen ja digitaalisten taitojen eri osa-alueiden kehittymistä. Yhteiskunta muuttuu digitalisaation myötä monin tavoin, mutta se näyttäytyy suurelle osaa aikuis- ja senioriväestöstä vieraalta. On keskeistä huolehtia siitä, että kuntalaisella on kyky tulla toimeen digitalisoituvassa maailmassa, missä tarvitaan vahvaa kriittistä monilukutaitoa, numerotaitoja, kykyä lähdekritiikkiin sekä toimimista sähköisissä ympäristöissä.

Kuopion kansalaisopisto järjestää ainoana maakunnassa aikuisten maahanmuuttajien perusopetuksen lukutaitovaiheen opetusta, mistä aikuiset voivat jatkaa perusopetuksen alkuvaiheen opintoihin. Kansalaisopiston suomen kurssit tarjoavat opiskelumahdollisuuksia vasta kuntaan muuttaneille, kielen opintoja aloitteleville sekä kieltä jo hyvin hallitseville opiskelijoille. Lisäksi nuorille (16-29v) maahanmuuttajille järjestetään koulutusta OPH:n nuorisotakuu-rahoituksella.

Kuntalaki ja terveydenhuoltolaki edellyttävät, että kunnissa tehdään hyvinvointikertomus. Kuopiossa sähköisen hyvinvointikertomuksen kokoamisesta sekä kaupungin Hyvinvointi ryhmän sekä WHO Healthy Cities ja Terve Kunta –verkostojen koordinoinnista vastaa kansalaistoiminnan yksikkö. Koko kaupungin palveluiden kehittämisen kannalta on tärkeää hyvinvointikertomuksen saaminen olennaiseksi osaksi kaupungin talous- ja strategiaprosessia.

Kuopion laajat maaseutualueet asettavat haasteita hyvinvointia ja terveyttä edistävien palveluiden järjestämiselle. Koska maaseutualueilta on poistunut monia palveluita, on tärkeää toimia laaja-alaisesti eri toimijoiden kesken. Kansalaisopistotoiminta, vertaisohjaajatoiminta ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö on avainasemassa.

Asukastupatoiminnassa on oleellista vakituisten lähiötyöntekijöiden riittävän määrän resursointi (Vehmersalmelle, Riistavedelle ja Juankoskelle omat lähiötyöntekijät).

Kulttuuriin aktivoinnin palveluilla tuetaan aktiivista elämäntapaa, osallisuutta, hyvinvointia ja terveyttä taiteen ja kulttuurin keinoin sekä vahvistetaan kulttuuristen perusoikeuksien ja tasa-arvon toteutumista. Kehittämisen kannalta olennaista on olemassa olevien ja uusien hankkeiden sekä saadun testamenttirahoituksen hyödyntäminen suunnitellusti. Kulttuuriin aktivointi hakee opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustusta perheiden varhaiseen tukemiseen suunnattuun toimintaan monitoimijaisen LAPE-mallin mukaisesti. Testamenttivaroin toteutetaan mm. pitkäkestoista taidekasvatustoimintaa varhaiskasvatuksen maaseutualueiden toimintayksiköissä, nuorisotaloilla ja palvelukeskuksissa sekä tuetaan omaishoitajien hyvinvointia kulttuurin keinoin.

Liikunnan aktivointi panostaa erityisesti tavoitteiden mukaisten kohderyhmien toiminnan kehittämiseen yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kansalaisopiston toiminnassa painottuvat aktiivisen elämäntavan mahdollistaminen ja digitaalisten taitojen vahvistaminen eri ikäryhmät huomioiden. Lisäksi kansalaispisto pyrkii huomioimaan kurssitarjonnassa kansainvälisyyden sekä tukemaan opiskelijoiden ja henkilökunnan liikkuvuutta. Kansainvälinen kieliklubi toimii kohtauspaikkana kantaväestölle ja maahanmuuttaneille.

Uusi laki kuntien kulttuuritoiminnasta edellyttää mm. kulttuurisen osallisuuden tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, asukaslähtöisyyttä ja osallisuutta. Kulttuuriin aktivoinnissa tarvelähtöinen toiminta kohdistetaan ennaltaehkäiseviin palveluihin niille asiakasryhmille, joissa vaikuttavuus on suurin. Paikallisia toimijoita tuetaan toimimaan palveluiden tuottajina. Kohdennettuja toimintamalleja kehitetään mm. perhepalveluiden kanssa. Kulttuurista osallisuutta ja palveluiden asukaslähtöisyyttä kehitetään mm. pilotoimalla tuotantotukimallia (esim. Kuopio Juhlili –viikot ja nuorisotyö) ja yhteistyötä kehitetään lähiötyöntekijöiden kanssa. Kino Kuvakukon aulatilaa remontoidaan kesän 2019 aikana.

Kuopiossa järjestetään 27.4.2019 valtakunnallinen veteraanipäivän juhla. Juhlan valmistelua ohjaamaan muodostettiin Kuopion juhlatuomikunta, joka toimii yhdessä valtakunnallisen päätoimikunnan kanssa. Kuopion kaupunginhallitus kutsui Kuopion juhlatuomikuntaan järjestöjen ja eri tahojen edustajia.

Terve Kunta -verkosto ja Healthy Cities -toimintoja kehitetään verkostosuunnitelmien mukaisesti. Kaupunginosittaisista kuntalaisten hyvinvointitiedon keruuta kehitetään työstämällä kaupunginosittaisista hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa.

Vuoden 2019 talous- ja toimintasuunnitelmaan on valittu hyvinvointitavoitteista painopisteiksi kiusaamisen ennaltaehkäisy. Kiusaamisen ennaltaehkäisyn ja puuttumisen työryhmässä kartoitetaan keinoja tähän ja järjestetään tarvelähtöistä toimintaa.

Asukastuotoiminnan painopisteinä ovat palvelujen tarkentaminen alueellisesti ja asiakaslähtöisesti, vapaaehtoistoiminnan juurruttaminen asukastuotuympäristöön sekä tuetun työllistämisen työntekijöiden työelämävalmiuksien vahvistaminen.

Liikuntaan aktivoinnissa toiminta kohdistetaan ennaltaehkäiseviin palveluihin niille asiakasryhmille, joissa toimenpiteiden vaikuttavuus on suurin sekä talouden että hyvinvoinnin kannalta arvioituna. Liikuntaan Aktivointi on hakenut hankerahaa Itä-Suomen Aluehallintovirastolta Voimaa Vanhuuteen-ohjelman toimenpiteiden toteuttamiseen. Ohjelman myötä aloitamme ikääntyneiden liikuntaneuvonnan pilotoinnin. Liikuntapalveluketjun toimintaa vahvistetaan yhteistyössä kansalaisopiston ja kuntoutuksen kanssa.

Henkilöstösuunnitelma

HENKILÖSTÖLASKELMA 2019

Henkilöstö- suunnitelma	KS	KS	MUUTOS	KS	KS	MUUTOS	Eläköitymisarvio
	2018	2019	2018/2019	2018	2019	2018/2019	KS
PALVELUALUE	htv	htv	htv	1 000 €	1 000 €	1 000 €	2019 henkilöä
Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut	109,3	111,8	2,5	-3 819	-4 142	-323	4

Luvuissa ei ilmoiteta jaksotettuja palkkoja. Eläköitymisarvio on 64 vuotta täyttäneiden ja vuonna 2019 täyttävien lukumäärä.

TYÖHYVINVOINTISUUNNITELMA 2019

Sairauspoissaolojen vähentämistavoite

HYV	Tammi- syyskuu	TAVOITE	VÄHENNYS
	2018 pv/htv	2019 pv/htv	2019 pv/htv
Kansalaistoiminnan yksikkö	11,5	10,2	-1,3
Kansalaisopisto	8,0	7,1	-0,9

Sairauspoissaolojen vähentämistavoite 11,6 % kaikissa yksiköissä.

Henkilöstömäärältään pienten yksiköiden (alle 5 htv) lukuja ei tietosuojasyistä ilmoiteta.

Henkilöstön kehittäminen

Työturvallisuuskoulutukset, haasteellisen asiakkaan kohtaaminen (asukastuvat).
Digitalisaatioon liittyvät koulutukset, koko henkilökunta.

Kansalaisopistossa henkilöstön osaamisen kehittäminen painottuu eri ainealueiden pedagogiseen koulutukseen ja digi-osaamiseen sekä Hellewi-ohjelman uuden version käyttöönottoon.

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut 2019

1. KASVAVA KUOPIO

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Kaupunkikeskustan elinvoima kasvaa (täydennysrakentaminen, tapahtumat ja kaupunkikulttuuri, liike-elämä jne.).	Palveluiden aukioloaikojen kehittämisellä pyritään edistämään keskustan elinvoimaisuutta. Tuetaan asukaslähtöisten, pienimuotoisten kulttuuritapahtumien järjestämistä. Kuopion elinvoimaa ja vetovoimaa edistetään verkostojen kautta tehtävällä työllä mm. Terve Kunta ja WHO Healthy Cities verkosto	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, Kulttuurisuunnittelijat, hyvinvointikoordinaattori

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
	Kumppanuus kaupungin ja järjestöjen välillä korostuu /lisääntyy huomioiden kaupungin strategiset painopisteet. Järjestöjen toimintaa ohjataan avustettavan toiminnan osalta strategian mukaiseksi. Vahvistetaan yhteistyötä järjestöjen välillä sekä kaupungin kanssa. Ely-keskuksen kanssa jatketaan kansalaistoimijalähtöisten kokeiluhankkeiden rahoitusta (KAKE).	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, Järjestö- ja avustuspalvelut
Kaupungin tilat ja puistot ovat helposti asukkaiden ja järjestöjen käytössä.	Edistetään tietoisuutta tilojen ja puistojen saavutettavuudesta viestintää ja markkinointia kehittämällä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, Lähiötyöntekijät
Lasten ja nuorten liikkuminen on lisääntynyt ja on vähintään suositusten mukaista. Kaikilla lapsilla ja nuorilla on vähintään yksi harrastus. Osana liikunnanohjausta huolehditaan ravitsemusneuvonnasta ja ruokasuositusten jalkautumisesta.	Aktivoidaan yhdistyksiä ja järjestöjä tuottamaan palveluja. Aktivointipalvelut ja Kansalaisopisto tuottavat asiakastarpeiden mukaisia palveluja. Kehitetään hyvinvointimarkkinointia ja -viestintää.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Tuetaan aktiivista elämäntapaa ja osallisuutta luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle	Pakka-toimintatavan toteutus Kuopiossa (THL:n kärkihanke). Mielenterveys- ja päihdesuunnitelman 2013-2020 arviointi. Huomaa lapsi-toimintatavan koordinointi ja ohjaus, ja tähän liittyen vaikuttavuustutkimus ja tutkimusyhteistyö. Savuton Kuopio-toimintaohjelman koordinointi. Ennaltaehkäiseviä tavoitteita tukevien koulutusten, seminaarien ja tapahtumien suunnittelu ja toteutus. Painopistealueina vuonna 2019 erityisesti alakoulujen oppilaat, raskaana olevat tupakoivat äidit ja 2. asteen opiskelijat. Ehkäisevän päihdetyön kunnan yhdyshenkilölle kuuluvat tehtävät (ept-viikon toteutus (Selvät Sävelet), päihdeindikaattorit, raportointi)	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäällikkö, Ehkäisevän päihdetyön koordinaattori

Tuetaan aktiivista elämäntapaa, osallisuutta, hyvinvointia ja terveyttä taiteen ja kulttuurin sekä liikunnan keinoin. Tuetaan kulttuuristen perusoikeuksien ja tasa-arvon toteuttamista.	Kulttuuriin aktivointi koordinoi ja kehittää yhteistyössä eri toimijoiden kanssa kulttuurikasvatusta ja kulttuurisen osallisuuden ja saavutettavuuden toimintamalleja. Yksikkö mahdollistaa taiteilijoiden työtilaisuuksia alueella sekä kannustaa paikallisia toimijoita tuottamaan kulttuuripalveluja. Tiedotusta ja markkinointia kehitetään sähköisen portaalin avulla ja asukkaiden mahdollisuutta vaikuttaa palveluihin pilotoidaan tuotantotuki-malleilla. Uusia toimintoja kehitetään resurssien mukaan. Ollaan mukana eri verkostoissa (esim. kulttuurisen vanhustyön verkosto, LAPE ja Taikusydän). Kansalaisopiston monipuolinen kurssitarjonta mahdollistaa kaikenikäisten kuntalaisten aktiivisen taiteen opiskelun, tuottamisen ja kokemisen. Turvataan kurssien saavutettavuus koko toiminta-alueella. Kuvakukko Kuopiossa ja KinoManttu Nilsissä tarjoavat monipuolista elokuvatarjontaa kaiken ikäisille. Opiskelijoiden ja eläkeläisten elokuvakerhot yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa (mm. ISAK). Koululais- ja päiväkotinäytöksiä järjestetään säännöllisesti. Event-Cine-massa konsertit, oopperat ja baletit. Asukastuvilla tuotetut palvelut, ohjelmat sekä luennot. Ennaltaehkäistään liikkumattomuuden haittoja aktivoimalla passiivisia kuntalaisia yhteistyössä paikallisten seurojen, järjestöjen ja yritysten kanssa.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, Kulttuuriin aktivointi, Kino Kuvakukko, kansalaisopisto, liikuntaan aktivointi
---	---	---

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää. Ikäihmiset asuvat tarvettaan vastaavasti – tehostetun palveluasumisen tarjonta varmistetaan yhdessä kumppanien kanssa ja varaudutaan tuleviin tarpeisiin.	Palveluiden järjestämisessä huomioidaan ikäihmiset mm. eläkeläisten hyvinvointikortti, etäyhteydet, kotiin vietävät palvelut, Kulttuurikahvila 60+, omaishoitajien taide-toiminta. Ikääntyville suunnatut asukastupatoiminnat liittyen ennaltaehkäisevään neuvontapalvelutuotanto. Asukastupien luennot ja tapahtumapäivät. Voimaa Vanhuuteen työ. Arkeen Voimaa ryhmät	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, Kulttuuri-suunnittelijat, liikunnanohjaajat, lähiötyöntekijät
Varhainen tukeminen on sisäänrakennettu kaikkeen toimintaan. Nuoret ja lapsiperheet saavat tarvitsemaansa varhaista ja avohuollon tukea.	Tarjotaan ko. kohderyhmille maksuttomia ja edullisia tapahtumia sekä muita palveluja myös moniammatillisena yhteistyönä (esim. hyperhiihtoloma, Kiva kesä, supersyysloma, avoin taidekasvatus varhaiskasvatuksessa -toiminta, Kulttuurikeskiviikot Perheentalolla). Asukastupien avoimet lapsiperheille suunnatut toiminnot. Kaksi asukastupaa toimii iltaisin kaupungin nuorisotilana.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäällikkö, Kulttuuri-suunnittelijat, lähiötyöntekijät

2.3. Työllistyminen ja toimeentulo

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Toteutetaan konsernitasoista työllisyyspolitiikkaa. Hyödynnetään sosiaalisia kriteerejä hankinnoissa. Pitkäaikaistyöttö-	Hyvinvoinnin edistämisen kautta tarjotaan työllistymismahdollisuuksia. Asukastupien palkkatuki- ja työkokeilupaiikat.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäällikkö, Lähiötyöntekijät

mien määrä vähenee ja työmarkkinatuen kuntaosuusmaksu pienenee.		
---	--	--

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Asukkaiden vaikuttamista ja osallistumista omassa elinympäristössä lisätään eri tavoin. Edistetään turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta	Pitäjäraatien toiminta vakiinnutetaan. Kehitetään palveluja ja toimintaa yhdessä asukkaiden ja sidosryhmien kanssa. Asukastupien toimintamalli asukkaiden aktivoinnissa. Turvallisuusluentokokonaisuudet. Verkostomainen toiminnan kehittäminen asukkaiden aktivoinnissa. Seksuaaliterveyden edistämisen työryhmän toiminnot seksuaaliterveyden edistämiseksi ja seksuaalisen häirinnän ja väkivallan ehkäisemisen toimenpiteet Kiusaamisen ehkäisyn työryhmän toimijoiden kanssa yhteistyössä kiusaamisen ennaltaehkäisyn ja puuttumisen toimenpiteet Kuopion monialaisen turvallisuustyöryhmän toiminta ja toimenpiteet turvallisemman Kuopion edistämiseksi Suojatiesuojelijatoiminta jalankulku- ja polkupyöräonnettomuuksien ehkäisemiseksi Yksinäisyyden ehkäisemisen toimenpiteet	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, Aluekoordinaattori, hyvinvointikoordinaattori

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuhenkilö
Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia.	Hallinto- ja asiantuntijahenkilöstöllä on mahdollisuus etätyöhön soveltuvin osin. Osallistutaan verkkokoulutuksiin ja webseminaareihin. Järjestetään verkkokokouksia ja -seminaareja.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä. Julkisten tilojen ilta- ja yökäyttö kerhotoimintaan yms. toimintaan.	Palvelujen tarvitsemat tilat suunnitellaan ja varustetaan monikäyttöisiksi ja huolehditaan niiden tehokkaasta käytöstä. Asukastupaverkoston tilat varattavissa asukkaille, yhdistyksille sekä kaupungin eri palvelualueille.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt, Lähiötyöntekijät

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Henkilöstön moniammatilliseen yhteistyöhön on kehitetty uusia malleja sähköisten työskentelyalustojen, kokeilujen ja henkilöstön "kohtaamojen" kautta.	Osallistutaan sähköisten työskentelyalustojen kehittämiseen ja hyödynnetään niitä työskentelyssä.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut ja sairauspoissaolot ovat vähentyneet 2 henkilötyöpäivää/htv.	Toteutetaan yksikkökohtaisia työhyvinvointisuunnitelmia. Suunnitelmien toteutumista arvioidaan säännöllisesti yhdessä koko henkilökunnan kanssa.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa.	Osta verkossa -projektin kautta mahdollistetaan palvelujen maksaminen verkossa. Verkkopalveluja ja e-aineistojen tarjontaa kehitetään.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Kehitetään vaikutusten arviointia (yritysvaikutukset yms.).	Osallistutaan vaikutusten arvioinnin kehittämiseen ja laaditaan vaikutusten arvioinnit hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan päätösesityksille.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt
Uudistetaan rakenteita ja toimintatapoja maakuntauudistuksen etenemisestä riippumatta. Varmistetaan, että muutokset henkilöstön ja kuntalaisten kannalta sujuvat jouhevasti palvelutason kärsimättä.	Kehitetään rakenteita ja toimintatapoja käyttäjä- ja palvelutarpeiden mukaisesti.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Tilikauden tulos on negatiivinen, mutta paremmalla tasolla kuin -10 milj.€.	Lisätään toiminnan tehokkuutta parantamalla tilojen monikäyttöisyyttä, lisäämällä asiakasmääriä ja kehittämällä työprosesseja.	Hyvinvoinnin edistämisen johtaja, palvelupäälliköt

Taidepalvelut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Musiikkikeskuksen tilat ovat kokonaisuudessaan käytössä vuoden 2019 alusta alkaen remonttivuoden ja väistötiloissa toimimisen jälkeen. Väestön ikääntymisestä johtuen pienyhteytoimintaa kohdistetaan entistä enemmän ikäihmisten asumispalvelupaikkoihin. Orkesterin henkilöstön kansainvälisyys otetaan huomioon jokapäiväisessä toiminnassa; esim. kielikysymykset ja kotouttaminen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Musiikkikeskuksen uuden johtajan ja orkesterin uuden taiteellisen johtajan ensimmäinen kokonaan yhdessä suunniteltu vuosi elävöittää ja uudistaa Musiikkikeskuksen ja kaupunginorkesterin toimintaa.

Taidepalveluissa yhteistyötä kehitetään kokous- ja kongressitoiminnan osalta.

Teatterilla käynnistyy alkuvuodesta uuden johtajan haku. Muutaman viime vuoden ajalta on todettavissa, että tuotantojen määrä ja koko ovat kasvussa. Painopiste on edelleen laadukkaassa taiteessa, kansansivistystehtävässä (teatteri kuuluu kaikille) ja kotimaisen näyttämökirjallisuuden vaalimisessa (kantaesityksiä säännöllisesti).

Henkilöstösuunnitelma

HENKILÖSTÖLASKELMA 2019

Henkilöstö- suunnitelma	KS	KS	MUUTOS	KS	KS	MUUTOS	Eläköitymisarvio
	2018	2019	2018/2019	2018	2019	2018/2019	KS
	htv	htv	htv	1 000 €	1 000 €	1 000 €	2019 henkilöä
PALVELUALUE							
Taidepalvelut	126,6	126,6	0,0	-5 172	-5 458	-286	5

Luvuissa ei ilmoiteta jaksotettuja palkkoja. Eläköitymisarvio on 64 vuotta täyttäneiden ja vuonna 2019 täyttävien lukumäärä.

TYÖHYVINVOINTISUUNNITELMA 2019

Sairauspoissaolojen vähentämistavoite

HYV	Tammi- syyskuu 2018	TAVOITE 2019	VÄHENNYS 2019
	pv/htv	pv/htv	pv/htv
Kaupunginteatteri	5,3	4,7	-0,6
Musiikkikeskus	13,4	11,8	-1,6

Sairauspoissaolojen vähentämistavoite 11,6 % kaikissa yksiköissä.

Henkilöstömäärältään pienten yksiköiden (alle 5 htv) lukuja ei tietosuojaesitystä ilmoiteta.

Henkilöstön kehittäminen

Musiikkikeskuksen ja kaupunginorkesterin henkilöstösuunnitelma päivitetään.

Teatterin myynti- ja markkinointitiimiä kehitetään edelleen toimivaksi kokonaisuudeksi vastaamaan tämän ajan ja tämän alan muuttuvia tarpeita.

1. KASVAVA KUOPIO

1.4. Rohkea kaupunkikehitys, elinvoimainen kaupunkikeskusta, monimuotoinen kaupunkikulttuuri

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Kaupunkikeskustan elinvoima kasvaa (täydennysrakentaminen, tapahtumat ja kaupunkikulttuuri, liike-elämä jne.).	Palveluiden aukioloaikojen kehittämällä pyritään edistämään keskustan elinvoimaisuutta. Kaupunkikeskusta ja elinkeinoelämää elävöittää kansainvälisen vertailun kestävä kaupunginorkesterin ohjelmisto ja Musiikkikeskuksen monipuolinen tapahtumatuotanto, kaupunginorkesterin kansainvälinen työyhteisö, talossa toimivat oppilaitokset, arkipäivisin ja tapahtumien aikana avoinna oleva kahvila- ja lounasravintola Kanresta ja Musiikkikeskuksen lipunmyyntipiste, josta voi ostaa pääsylippuja Musiikkikeskuksen ja teatterin tapahtumiin. Kaupunginorkesterin yleisötyön ryhmä jatkaa toimintaansa ja kehittää uusia tapoja jalkautua ympäri kaupunkia. Teatteri on Itä-Suomen suurin ammattiteatteri, valtakunnallisesti merkittävimpiä teatteritaloja. Ohjelmistosuunnittelu ja tuotannot ovat kaupungin vetovoimatekijöitä, ja teatteri osaltaan luo elinvoimaa työllistäessään suoraan tai välillisesti kädentaitajia, taitelijoita, muusikoita jne. Teatteri kasvattaa valtakunnallista näkyvyyttään ja parantaa kilpailukykyään voimakkaasti kehittyvällä alalla.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt

2. HYVINVOIVA KUOPIO

2.1. Aktiivisuuteen innostava arki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Kaupungin tilat ja puistot ovat helposti asukkaiden ja järjestöjen käytössä.	- Tilojen monikäyttöisyyttä lisätään, koulutilat (ja asukastuvat) ovat asukas- ja kyläyhdistysten varattavissa veloituksetta. - Taidepalvelut vuokraavat tiloja erilaisten tapahtumien käyttöön. Molemmat laitokset ovat mukana kulttuuripolkutoiminnassa tarjoten 7 luokan oppilaille teatteri- ja musiikkiesityksiä. Kulttuuriluotsitoiminnan kautta erityisryhmiin kuuluvia henkilöitä tuodaan orkesterin konsertteihin ja teatterin esityksiin - Kaupunginorkesterin vuonna 2017 syntyneiden lasten kummilapsitoiminta jatkuu. Orkesteri tarjoaa yleisölle ilmaisia avoimia harjoituksia ja pienyhtyekonsertteja. Opiskelijoille ja alle 20-vuotiaille nuorille tarjotaan konserttipäivän viimehetken konserttilippua sinfoniakonsertteihin.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt

	Teatteri on kehittämässä yleisötyötä ja yleisötyöntekijä on aloittamassa ns. jalkatyön, jolla teatteria tehdään tuuksi ja saamme kasvatettua uusia yleisöjä. Ulosvuokrausta kehitetään saadun palautteen ja kysynnän mukaan niin, että peruskorjattu teatteritalo olisi todellinen "kuntalaisten talo".	
--	---	--

2.2. Varhainen tuki

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää. Ikäihmiset asuvat tarvettaan vastavasti – tehostetun palveluasumisen tarjonta varmistetaan yhdessä kumppanien kanssa ja vauraudutaan tuleviin tarpeisiin.	- Palveluiden järjestämisessä huomioidaan ikäihmiset mm. eläkeläisten hyvinvointikortti, etäyhteydet, kotiin vietävät palvelut. - Orkesterin pienyhtyeet vierailevat palvelutaloissa konsertoimassa. Orkesterin mediakorvauksen myötä on mahdollista toteuttaa konserttien streemauksia laitoiksi.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Asukkaiden vaikuttamista ja osallistumista omassa elinympäristössä lisätään eri tavoin.	- Kehitetään palveluja ja toimintaa yhdessä asukkaiden ja sidosryhmien kanssa. - Orkesterin kävijätutkimusten tuloksia hyödynnetään tuotannoissa. - Taidepalveluissa selvitetään mm. yleisöraadin käyttöä.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Edistetään etätyöskentelyä, verkko-opiskelua ja etäkokouksia.	- Hallinto- ja asiantuntijahenkilöstöllä on mahdollisuus etätyöhön soveltuvin osin. - Osallistutaan verkkokoulutuksiin ja webseminaareihin. - Järjestetään verkkokokouksia ja -seminaareja.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt
Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä. Julkisten tilojen iltakäyttö kerhotointaan yms. toimintaan.	- Palvelujen tarvitsemat tilat suunnitellaan ja varustetaan monikäyttöisiksi ja huolehditaan niiden tehokasta käytöstä. - Musiikkikeskuksen valolaitteiden muuttaminen energiaa säästäviksi led-valoiksi jatkuu. Kierrätystä ja jätteen lajittelua tehostetaan koko talon toiminnassa. Vierailevat taitelijat matkustavat pääasiassa yleisillä kulkuneuvoilla. - Teatteri pyrkii lisäämään jatkuvasti tilojen ulosvuokrausta. Kehitämme erityisesti lämpiöiden vuokrausta, koska se vaatii vähemmän tekniikkaa ja sen myötä henkilökuntaa.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt

4. UUDISTUVA KUOPIO

4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Henkilöstön moniammatilliseen yhteistyöhön on kehitetty uusia malleja sähköisten työskentelyalustojen, kokeilujen ja henkilöstön "kohtaamojen" kautta.	Musiikkikeskuksessa aloitetaan hallinto henkilöstön työtehtävien uudelleen organisointi ja resurssien riittävyyden selvitystyö.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt
Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut ja sairauspoissaolot ovat vähentyneet 2 henkilötyöpäivää/htv.	Toteutetaan yksikkökohtaisia työhyvinvointisuunnitelmia. Suunnitelmien toteutumista arvioidaan säännöllisesti yhdessä koko henkilökunnan kanssa. Musiikkikeskuksessa jatketaan v. 2018 aloitettua työhyvinvointiprojektia työfysioterapeutti Markku Riihisen johdolla mikäli anottava kehittämisraha mahdollistaa sen. Henkilöstölle hankitaan uudet työtuolit ja orkesterin kuulonsuojaamisen liittyviä välineitä. Teatterilla on perinteisesti niin, että 90 %:lla henkilöstöstä on 0 sairauspoissaolopäivää. Vaalimme sitä. Teatteri on laatimassa uuden työhyvinvointisuunnitelman, jossa painottuu yhteishengen kehittäminen ja osallisuuden lisääminen. Teatterilla alkaa lisäksi säännölliset keuhkuhuoltotunnit (yhteistyössä tanssiteatteri Minimin kanssa) koko henkilöstölle.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa.	Osta verkossa -projektin kautta mahdollistetaan palvelujen maksaminen verkossa. Verkkopalveluja ja e-aineistojen tarjontaa kehitetään. Taidepalvelujen lipunmyynti ja internetmyynti jatkuu Lippupiste Oy:n lipunmyyntiohjelman kautta. Tutkitaan konserttien streemausten käytännöntoteutusmahdollisuuksia.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt

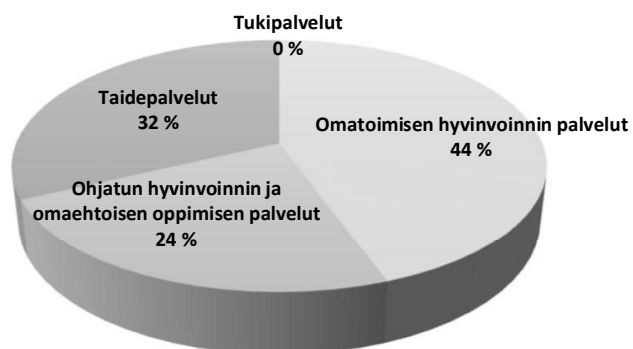
4.3. Kestävä talous

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuuhenkilö
Tilikauden tulos on negatiivinen, mutta paremmalla tasolla kuin -10 milj.€.	Lisätään toiminnan tehokkuutta parantamalla tilojen monikäyttöisyyttä ja lisäämällä asiakasmääriä. Musiikkikeskuksen ja teatterin tiloja vuokrataan ulkopuolisille tapahtumajärjestäjille. Järjestetään vetovoimaisia konsertteja ja teatteriesityksiä ja hyödynnetään yhteistyökumppanuuksia.	Asiakkuusjohtaja, palvelupäälliköt

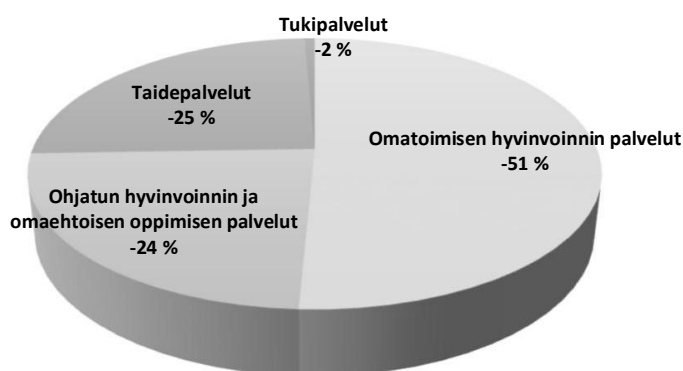
Avainprosessien tulojen, menojen ja toimintakatteen osuus palvelualueella (1000 €)

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	KS 2019 Tulot	KS 2019 Menot	KS 2019 Toimintakate	Toimintatuottojen % osuus	Toimintakulujen % osuus
Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut	4 179	-24 079	-19 900	44,5 %	50,7 %
Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut	2 209	-11 274	-9 065	23,5 %	23,8 %
Taidepalvelut	3 006	-11 793	-8 787	32,0 %	24,8 %
Tukipalvelut	2	-322	-320	0,0 %	0,7 %
Yhteensä	9 396	-47 468	-38 072	100 %	100 %

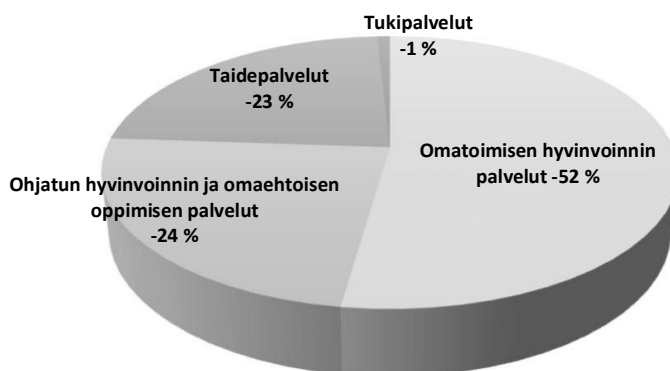
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue / toimintatuotot 9,4 M€

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue / toimintakulut -47,5 M€

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue / toimintakate -38,1 M€

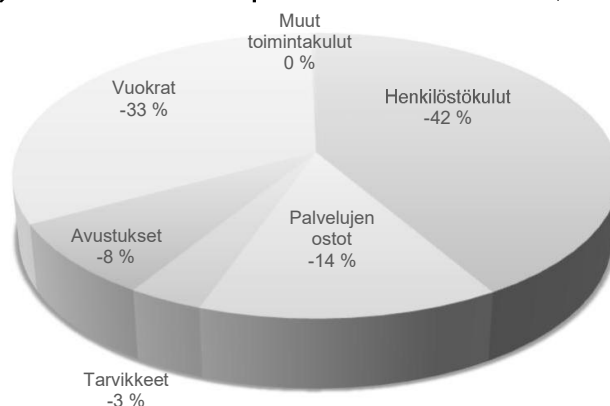
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

TUOSLASKELMAT TP 2017 TA+TAMU 2018 KS 2019

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue yhteensä

TOIMINTATUOTOT YHT.	9 580 469	8 989 174	9 396 154
Myyntituotot	1 256 613	1 300 479	1 410 072
Maksutuotot	4 861 379	4 883 413	4 747 555
Tuet ja avustukset	601 774	400 115	453 517
Vuokratuotot	2 298 779	1 965 800	2 293 406
Muut toimintatuotot	561 923	439 367	491 604
TOIMINTAKULUT YHT.	-45 115 712	-46 052 710	-47 468 628
Henkilöstökulut yht.	-18 683 274	-18 860 835	-19 732 367
Palvelujen ostot yht.	-5 971 735	-6 160 032	-6 527 010
Tarvikkeet	-1 707 784	-1 596 597	-1 636 630
Avustukset	-3 625 908	-4 029 304	-3 932 304
Vuokrat	-15 010 685	-15 260 667	-15 487 002
Muut toimintakulut	-116 327	-145 275	-153 315
TOIMINTAKATE	-35 535 243	-37 063 536	-38 072 474

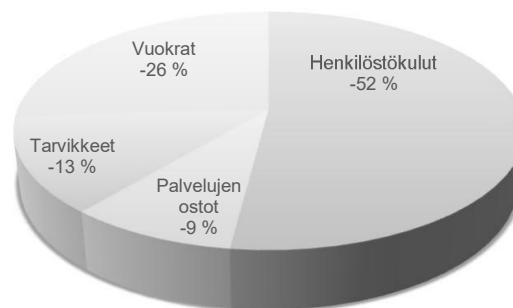
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue / toimintakulut -47,5 M€

Kirjastopalvelut

TOIMINTATUOTOT YHT.	786 235	844 467	850 199
Myyntituotot	376 331	377 905	360 799
Maksutuotot	0	0	0
Tuet ja avustukset	149 787	213 000	220 000
Vuokratuotot	42 577	45 200	45 200
Muut toimintatuotot	217 539	208 362	224 200
TOIMINTAKULUT YHT.	-6 583 010	-6 676 055	-6 747 787
Henkilöstökulut	-3 371 615	-3 479 819	-3 504 412
Palvelujen ostot	-564 948	-619 472	-611 115
Tarvikkeet	-893 204	-818 504	-872 935
Avustukset	0	0	0
Vuokrat	-1 746 317	-1 746 283	-1 748 699
Muut toimintakulut	-6 925	-11 977	-10 626
TOIMINTAKATE	-5 796 775	-5 831 588	-5 897 588

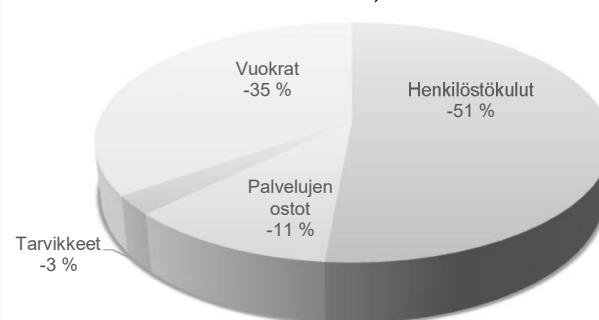
Kirjastopalvelut / toimintakulut -6,7 M€

Museokeskus

TOIMINTATUOTOT YHT.	296 342	347 842	261 407
Myyntituotot	99 117	101 635	64 700
Maksutuotot	163 897	176 100	80 000
Tuet ja avustukset	25 005	58 607	105 207
Vuokratuotot	7 652	11 000	11 000
Muut toimintatuotot	671	500	500
TOIMINTAKULUT YHT.	-3 304 051	-3 445 452	-3 479 017
Henkilöstökulut	-1 624 027	-1 699 981	-1 787 282
Palvelujen ostot	-211 259	-257 320	-388 225
Tarvikkeet	-113 786	-112 500	-88 500
Avustukset	0	0	0
Vuokrat	-1 346 431	-1 373 054	-1 212 413
Muut toimintakulut	-8 547	-2 597	-2 597
TOIMINTAKATE	-3 007 708	-3 097 610	-3 217 610

Museokeskus/ toimintakulut -3,5 M€

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

TUOSLASKELMAT TP 2017 TA+TAMU 2018 KS 2019

Liikuntapaikkapalvelut

TOIMINTATUOTOT YHT. 3 115 989 3 406 827 3 067 454

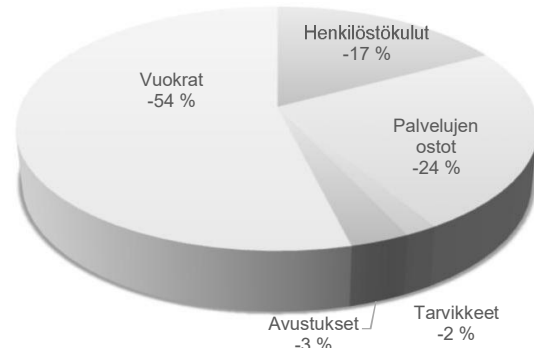
Myyntituotot	115 133	63 912	63 912
Maksutuotot	1 489 662	1 788 756	1 437 383
Tuet ja avustukset	23 777	13 159	13 159
Vuokratuotot	1 477 176	1 511 000	1 511 000
Muut toimintatuotot	10 241	30 000	42 000

TOIMINTAKULUT YHT. -13 295 148 -14 229 306 -13 851 933

Henkilöstökulut	-2 301 069	-2 297 296	-2 367 115
Palvelujen ostot	-2 977 799	-3 189 054	-3 351 054
Tarvikkeet	-189 817	-234 508	-234 508
Avustukset	-405 000	-705 590	-430 590
Vuokrat	-7 411 909	-7 773 135	-7 438 937
Muut toimintakulut	-9 555	-29 723	-29 729

TOIMINTAKATE -10 179 159 -10 822 479 -10 784 479

Liikuntapaikkapalvelut/ toimintakulut -13,9 M€

Kansalaistoiminnan palvelut

TOIMINTATUOTOT YHT. 559 401 262 511 264 333

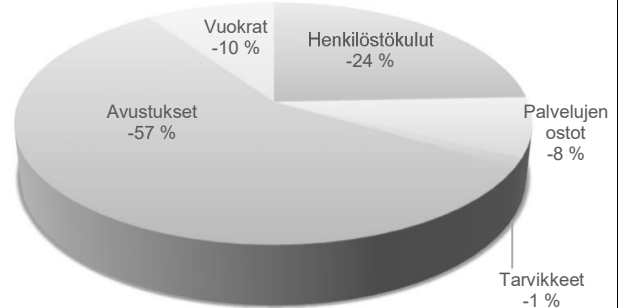
Myyntituotot	570	0	0
Maksutuotot	237 723	184 850	187 672
Tuet ja avustukset	208 349	71 661	70 661
Vuokratuotot	6 212	500	500
Muut toimintatuotot	106 546	5 500	5 500

TOIMINTAKULUT YHT. -5 711 333 -5 764 184 -6 041 006

Henkilöstökulut	-1 313 792	-1 306 835	-1 467 593
Palvelujen ostot	-643 893	-527 252	-475 847
Tarvikkeet	-88 365	-74 256	-73 256
Avustukset	-3 118 534	-3 251 750	-3 429 750
Vuokrat	-531 759	-585 938	-576 400
Muut toimintakulut	-14 990	-18 153	-18 160

TOIMINTAKATE -5 151 933 -5 501 673 -5 776 673

Kans.toiminnnan palvelut/ toimintakulut -6,0 M€

Kansalaisopisto

TOIMINTATUOTOT YHT. 2 030 778 1 805 220 1 944 662

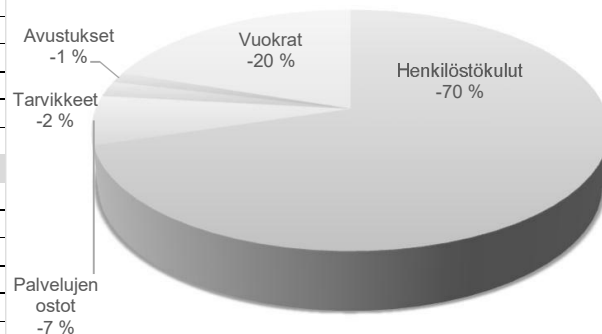
Myyntituotot	516 357	643 477	780 111
Maksutuotot	1 286 108	1 092 500	1 092 500
Tuet ja avustukset	158 947	14 239	14 239
Vuokratuotot	66 787	54 600	57 408
Muut toimintatuotot	2 579	404	404

TOIMINTAKULUT YHT. -5 036 338 -5 004 658 -5 233 200

Henkilöstökulut	-3 417 562	-3 461 355	-3 657 096
Palvelujen ostot	-328 569	-304 622	-344 093
Tarvikkeet	-158 625	-101 505	-107 905
Avustukset	-102 373	-71 964	-71 964
Vuokrat	-1 009 215	-1 044 139	-1 029 687
Muut toimintakulut	-19 994	-21 073	-22 455

TOIMINTAKATE -3 005 560 -3 199 438 -3 288 538

Kansalaisopisto / toimintakulut -5,2 M€

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

TUOSLASKELMAT TP 2017 TA+TAMU 2018 KS 2019

Kaupunginteatteri

TOIMINTATUOTOT YHT. 1 563 435 1 641 359 1 717 050

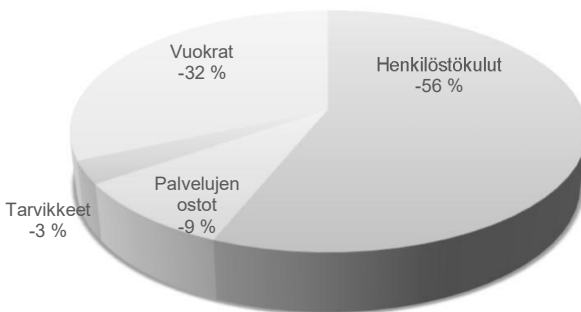
Myyntituotot	9 888	13 050	10 050
Maksutuotot	1 279 933	1 381 207	1 460 000
Tuet ja avustukset	16 843	17 102	17 000
Vuokratuotot	134 860	135 000	150 000
Muut toimintatuotot	121 912	95 000	80 000

TOIMINTAKULUT YHT. -6 359 612 -6 391 521 -6 545 612

Henkilöstökulut	-3 474 117	-3 479 908	-3 658 467
Palvelujen ostot	-621 176	-615 863	-600 568
Tarvikkeet	-211 581	-219 664	-197 104
Avustukset	0	0	0
Vuokrat	-2 027 416	-2 040 983	-2 061 973
Muut toimintakulut	-25 322	-35 103	-27 500

TOIMINTAKATE -4 796 177 -4 750 162 -4 828 562

Kaupunginteatteri / toimintakulut -6,6 M€

Musiikkikeskus

TOIMINTATUOTOT YHT. 1 225 457 678 899 1 289 000

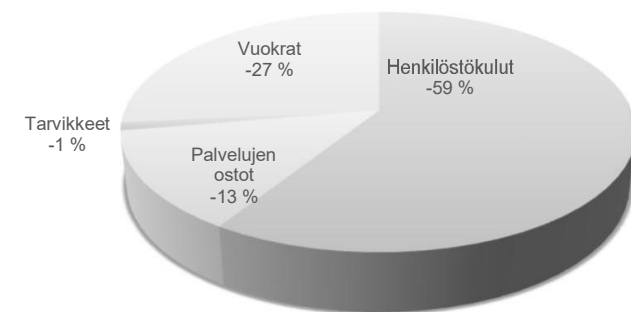
Myyntituotot	139 213	100 500	130 500
Maksutuotot	404 056	310 000	490 000
Tuet ja avustukset	18 089	10 298	11 202
Vuokratuotot	561 666	208 500	518 298
Muut toimintatuotot	102 434	49 601	139 000

TOIMINTAKULUT YHT. -4 444 519 -4 231 447 -5 247 548

Henkilöstökulut	-2 901 232	-2 926 009	-3 071 636
Palvelujen ostot	-582 767	-586 019	-697 473
Tarvikkeet	-50 126	-29 260	-56 022
Avustukset	0	0	0
Vuokrat	-879 891	-664 049	-1 385 807
Muut toimintakulut	-30 503	-26 110	-36 610

TOIMINTAKATE -3 219 061 -3 552 548 -3 958 548

Musiikkikeskus / toimintakulut -5,2 M€

Tukipalvelut

TOIMINTATUOTOT YHT. 972 2 049 2 049

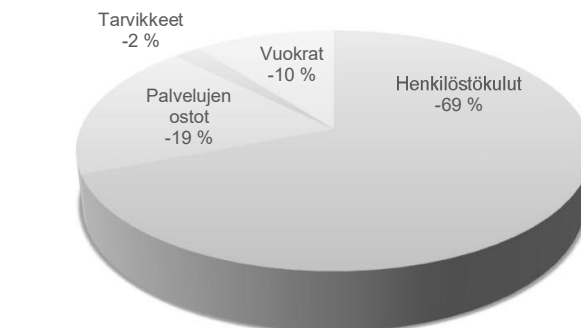
Myyntituotot	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0
Tuet ja avustukset	972	2 049	2 049
Vuokratuotot	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0

TOIMINTAKULUT YHT. -304 218 -310 087 -322 525

Henkilöstökulut	-217 823	-209 632	-218 766
Palvelujen ostot	-32 867	-60 430	-58 635
Tarvikkeet	-2 156	-6 400	-6 400
Avustukset	0	0	0
Vuokrat	-50 883	-33 086	-33 086
Muut toimintakulut	-489	-539	-5 638

TOIMINTAKATE -303 246 -308 038 -320 476

Tukipalvelut / toimintakulut -0,3 M€

Mittaristo 2019

Avainprosessi: **Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TA 2018	Ennuste 2018	KS 2019
Kirjastopalvelut 1)	Fyysiset kirjastokäynnit	1 246 123	1 320 000	1 351 000	1 350 000
	Verkkoasiointitapahtumat (kirjaston ulkopuolella tapahtunut asiointi)	478 468	525 000	493 000	500 000
	Kirjaston aukiolotunnit	24 442	29 000	28 700	31 000
	Lainojen kokonaismäärä	2 030 769	2 055 000	2 055 000	2 075 000
	Nettokustannukset/laina	2,8	2,8	2,8	2,8
	Kirjastojen tilojen määrä m ²	11 136	10 372	10 055	10 119
Museopalvelut	Museokohteiden kävijämäärä 2)	75 172	70 000	70 000	45 000
	Museokohteiden aukiolotunnit 2)	5 135	5 000	5 000	4 400
	Järjestetty kokoelma-aineisto kpl	1 964 334	1 992 300	1 992 300	2 039 800
	Nettokustannus €/as	25,6	27,2	27,2	26,6
	Museoiden tilojen määrä m ²	9 691	9 691	9 691	9 000
Liikuntapaikka-	Liikuntapaikkojen käyntikerrat 3)	1 313 944	1 400 000	1 400 000	1 300 000
palvelut	Liikuntapaikkojen tilojen määrä m ²	52 700	64 532	64 532	57 783

1) Luvut sisältävät Kuopion lisäksi Kaavin ja Tuusniemen kirjastojen tunnusluvut. Pääkirjasto toimii supistetuissa tiloissa museon remontin ajan, mikä voi vaikuttaa kävijämääriin.

2) Kuopion museo suljettuna v. 2019 (peruskorjaus ja laajennus)

3) Liikuntapaikkojen käyntikerrat sisältää sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen sekä kaupallisten tilaisuuksien kävijät

Avainprosessi: **Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TA 2018	Ennuste 2018	KS 2019
Kansalaistoiminnan	Kulttuuri- ja liikuntaryhmiin osallistuneet 1)	107 395	90 500	100 000	105 000
aktivointi	Kino-Kuvakukon ja Nilsin Mantun kävijöiden lukumäärä	39 447	31 000	31 000	31 000
	Yleis- ja erityisavustukset €/as	25,7	26,03	27,07	28,35
	Asukastupaverkosto, asukastupien lukumäärä	10	12	11	12
	Asukastupien kävijämäärä	79 888	70 000	79 000	82 000
	Asukastupien työllistämisaikutus (henkilöä / htv) 2)	125/27	110/20	125/27	122/24
	Kansalaistoiminnan aktivoinnin tilojen määrä m ²	2 836	3 127	3 127	2 894
Kansalaisopisto 3)	Kansalaisopiston opiskelijamäärä (brutto)	24 335	24 000	24 700	24 700
	Kansalaisopiston opetustuntien lukumäärä	45 306	44 000	45 000	45 000
	Kansalaisopiston nettokustannus €/h (ilman valt.osuuksia ja työll.)	66,3	71,60	71,65	73,08
	Kansalaisopiston tilojen määrä m ²	3 484	3 658	3 658	3 550

1) Kulttuuriin - ja liikuntaan aktivointiin lasketaan em. ryhmiin osallistuneet sekä liikunta- ja kulttuuripolkuun osallistuneet

2) Asukastupatoiminta: palkkatukityöllistetyt, työharjoittelijat, työvalmennuksessa olevat sekä kuntouttavassa työtoiminnassa olevat.

3) TA-2018 opetustuntien lukumäärän pieneminen johtuu työvoimapolitiittisen maahanmuuttajakoulutuksen loppumisesta. K-opiston mittarit ovat vuosittaisen mittareita.

Avainprosessi: **Taidepalvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TP 2017	TA 2018	Ennuste 2018	KS 2019
Kaupunginteatteri	Teatterissa kävijöiden lukumäärä	76 116	65 000	70 000	75 000
	Nettokustannukset / katsoja	63,01	72,86	70	64,23
	Näytäntöjen lukumäärä	372	240	240	300
	Kaupunginteatterin tilojen määrä m ²	7 982	7 982	7 982	7 982
Musiikkikeskus	Kävijöitten lukumäärä	114 176	45 000	43 907	115 000
	Tapahtumien lukumäärä	720	200	144	720
	Nettokustannukset / kävijät	2,7	10,7	11,6	5,8
	Musiikkikeskuksen tilojen määrä m ²	5 760	3 036	3 036	5 760
Kaupunginorkesteri	Konserttien kokonaislukumäärä	185	130	169	96
	Kuulijoiden kokonaislukumäärä	46 646	42 000	50 568	30 000
	Nettokustannukset / kuulijat	62,5	74,6	74,2	93,9

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue		TP 2017	TA 2018	Ennuste 2018	KS 2019
Henkilöstömittarit	Henkilöstötyövuodet, htv (ilman työllisyysvaroin palkattuja)	402,8	412	413,8	414,9
	Sairauspoissaolot, pv/htv	12,4	11	11	9,8
	Tapaturmapoissaolot, pv/htv	0,6		0,6	0,6

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELUALUE

HENKILÖSTÖLASKELMA 2019

Henkilöstö- suunnitelma	KS 2018 htv	KS 2019 htv	MUUTOS 2018/2019 htv	KS 2018 1 000 €	KS 2019 1 000 €	MUUTOS 2018/2019 1 000 €	Eläköitymisarvio KS 2019 henkilöä
PALVELUALUE							
Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut	172,5	172,5	0,0	-5 926	-6 075	-149	10
Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut	109,3	111,8	2,5	-3 819	-4 142	-323	4
Taidepalvelut	126,6	126,6	0,0	-5 172	-5 458	-286	5
Johdon tukipalvelut	4,0	4,0	0,0	-174	-181	-7	
Palvelualue yhteensä	412,4	414,9	2,5	-14 917	-15 675	-758	19

Luvuissa ei ilmoiteta jaksotettuja palkkoja. Eläköitymisarvio on 64 vuotta täyttäneiden ja vuonna 2019 täyttävien lukumäärä.

TYÖHYVINVOINTISUUNNITELMA 2019

Sairauspoissaolojen vähentämistavoite

HYV	Tammi- syyskuu 2018 pv/htv	TAVOITE 2019 pv/htv	VÄHENNYS 2019 pv/htv
Kirjastopalvelut	16,3	14,4	-1,9
Museokeskus	5,1	4,5	-0,6
Liikuntapaikkapalvelut	16,0	14,1	-1,9
Kansalaistoiminnan yksikkö	11,5	10,2	-1,3
Kansalaisopisto	8,0	7,1	-0,9
Kaupunginteatteri	5,3	4,7	-0,6
Musiikkikeskus	13,4	11,8	-1,6
Operatiiviset tukipalvelut			
PALVELUALUE	11,1	9,8	-1,3

Sairauspoissaolojen vähentämistavoite 11,6 % kaikissa yksiköissä.

Henkilöstömäärältään pienten yksiköiden (alle 5 htv) lukuja ei tietosuojasyistä ilmoiteta.

4.3. Investointiosia

Investoinnit 1.000 €

TA 2018 TA 2019 TS 2020 TS 2021 TS 2022

Yhdyskuntarakentaminen

Lähiikuntapaikat	Menot	-100	-150	-1 350	-300	
Liikuntapaikat	Menot	-6 105	-4 200	-4 450	-3 150	-3 250

Koneet ja kalusto

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta	Menot	-731	-931	-800	-800	-800
-------------------------------------	-------	------	------	------	------	------

Muut aineelliset hyödykkeet

	Menot	-50	-50	-50	-50	-50
--	-------	-----	-----	-----	-----	-----

Tilakeskus

Talonrakennus

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Koko hanke	Suunnittelu- /käsittelyvaihe				
Savilahden uusi liikunta ja tapahtumakeskus	23 900	-600	-5 200	-10 600	-7 500
Museon peruskorjaus ja laajennus	15 000	-1 500	-10 400	-3 000	
Pääkirjaston korjaus- ja muutokset	1 140		-680	-460	
Maaninnan urheilu- ja liikuntatalon perusparannus	3 700	-1 600	-2 500		
Lippumäen uusi ylipainehalli ja huoltorakennus	3 700	-1 450	-3 450		
Lippumäen jäähallin muutos sisäliikuntatilaiksi ja uimahallin peruskorjaus	3 400	-200	-400	-1 500	-1 500
Keskuskentän uusi Areena *)	15 000	-200	-600	-9 000	-5 400
Väestösuojien peruskorjaukset	2 800	-500	-200	-500	-800
Yhteensä	68 640	-13 800	-23 430	-25 060	-15 200
					-500

*) Suunnittelumääräraha 600.000 euroa voidaan ottaa käyttöön kaupunginhallituksen hyväksyttyä esisopimuksen operaattorin / vuokralaisen kanssa. Vuokrasopimuksessa tulee soveltaa samaa vuokramääräytymisperiaatetta kuin Jäähallin osalta.

Tulot

Maaninnan urheilu- ja liikuntatalo, OPM:n avustus	Rah.osuus	750			
Museon peruskorjaus, OPM:n avustus	Rah.osuus	385	815		
Lippumäen jäähallin muutos sisäliikuntatilaiksi ja uimahallin peruskorjaus, OPM:n avustus	Rah.osuus		800		
Savilahti, OKM:n avustus	Rah.osuus			750	
Keskuskentän Areena, OKM:n ja UEFA:n avustus	Rah.osuus			3 200	

VUOSIEN 2019-2022 INVESTOINTIOHJELMA																			
s/u e/m Toko	Nro	Investointikohde Hankkeen nimi	2019				2020				2021				2022				Lukuta- paikat
			Katu	Hule- vesi	Yl- alueet	Ulkokuu- virkeli- kipaikat	Lähihi- kunta- paikat	Lukuta- paikat	Katu	Hule- vesi	Yl- alueet	Ulkokuu- virkeli- kipaikat	Lähihi- kunta- paikat	Lukuta- paikat	Katu	Hule- vesi	Yl- alueet	Ulkokuu- virkeli- kipaikat	
	B	Sorsasalo																	
e	9830	Sorsasalon alue, Finnulp	200						200						2000				
s	9812	C1 Puijolaakso -Talvaanpankko	150																
	9812	Talvaanpankantie, Talvaanpankantie 9 - Rajalantie	100						100										
		PUJONLAAKSON ALUEEN SUUNNITTELU																	
		Alueen saneeraus ja Sammakolamminenpuiston peruskunnostus							2000						1500				
sa	9801	Savilahti, Savisaari, Neulanlempi	12000	1500		100	100	150	15000	1000		150	1500	500	5000	300			
	C21	Julkula																	
		Kiviniementa																	
	9825	Pajulahdenpuiston korttelileikkipaikka																	
s	9811	Pajulahdentien saneeraus ja Reposaaarentien hulevesi	150										150						
	C22	Niiva - Länsi-Puijo - Rypysuo																	
		Rypysuon keskuseleikkiperuskunnostus																	
	C3	Puijonsarvi																	
	9825	Lampipuiston keskuseleikkipaikan peruskunnostus																	
	C4	Puijo																	
u	9820	Puijon urheilulaakso, yleissuunnitelman mukainen toteuttaminen, sekä korjaus ja muutostyöt	200					2200							2500				2500
		Suomäentien rampin liikennevalot (risteykset 51 ja 69)	100																
		Puijon reitistöjen kehittäminen																	
		- pesäpallo - Antikkala, n. 2 km																	
		-Pihlajalaakso -Päiväranta																	
		Antikkalan lasketteluinteen järjestelyt																	
	9825	Inkilänmäenpuiston peruskunnostus , inkilänmäki keskuseleikkipaikkaRastaanpuiston leikkipaikan poisto																	
		Sisustajantien ja Kellolahdentien risteys																	
		Rastaantien meluvallin rakentaminen	50												500				
u	D1	Itkonlempi - Männistö - Limnampelo																	
		Itkonlempi- ja Männistön korttelileikkipaikan ja käytävien kunnostus, kalustus			60	150													
		Honkaharjunkatu saneeraus							200	50									
		Mäntykampukseen liittyvät liikennejärjestelyt	100																
		Itkonlempi- ja Männistön alueen rakentaminen													2000				
	D2	Saarijärvi - Rahusen kangas																	
	D3	Kettulanlahti																	
s	9826	Lahilukuntapaikka												300					
	D4	Kellonlempi - Likolahti																	
		Kellonlempi- ja Likolahden alueen rakentaminen													2000				
	E1	Keskusta																	
u	9830	Markustajastaman laajennus				4500													
u		Aaltonmurtajankatu	50												200				
u		Aaltonmurtajankadun laiturin ja P-alue							200						200				
u		Sammokatu, Hyrräkatu	300																
		Maljalahden kellokatu, pienvenesat																	
s		Linja-autosäntien alue	200						500										
s		Maljalahdenkatu, Haapalampi- ja Fujoinkatu																	
s		Puijonkatu välillä Asemakatu - Tuuliportinkatu							1300	600									
s		Rannikatu Kasityökatu välillä Kauppakatu - Tuuliportinkatu																	
s		Museokatu välillä Kauppakatu - Tuuliportinkatu	400																
s		Puijonkatu välillä Kuopionlahdenkatu - Minna Canthin katu													500				
s		Kuopionlahden alue																	
s		Kauppakatu välillä Vuorikatu - Maaherrankatu																	
s		Kuninkaankatu välillä Minna Canthin katu - Kauppakatu	500																
		Vainolänneksen kunnostustyöt													150				

s/u e/m	Nro Toko	Nro Investointikohde Hankkeen nimi	Katu	Hule- vesi	Yl- alueet	Ulkoulu/ virkeleik- kipalkat	Lähiili- kunta- palkat	Likunta- palkat	Katu	Hule- vesi	Yl- alueet	Ulkoulu/ virkeleik- kipalkat	Lähiili- kunta- palkat	Likunta- palkat	Katu	Hule- vesi	Yl- alueet	Ulkoulu/ virkeleik- kipalkat	Lähiili- kunta- palkat	Likunta- palkat
	9810	Snelmanipuiston peruskunnostus			1000															
		Pispanpuiston puiston täydennys ja uusia puuston kumit			60				100											
s		Kaupunkatu välillä Savonkatu - Sairaalkatu																		
		Sukkatu																		
		Hannes Kolehmainen katu, Kellarkuja	300																	
	E2	Niirala																		
9825		Liikennepuiston peruskorjaus- ja muutostyöt			50	150														
9825		Valkeisenpuiston keskuseleikkipaikka																		
	E3	Haapaniemi																		
9826		Keskuskentän lähiliikuntapuisto, suunnittelu																		
u	9812	Mölymäki, Kaartokatu	50						500	200										
		Mölymäen viheralueet ja Merenmaanpuisto																		
	E4	Rönö																		
	E5	Silkalahti																		
s		Kumpusareentie ja Lokisaarentie																		
s		Saarisotkatu (Silkanienkatu), Tasavalankatu -																		
		Kumpusareentie																		
e		Tehdaskatu, Teollisuuskatu, Saarisotkatu liikennejärjestelyt																		
	F21	Neulamäki																		
9825		Neulamäen keskuspuiston keskuseleikkipaikan ja																		
		käytävaverkoston peruskunnostus																		
9821		Neulamäen urheilukentän peruskunnostus																		
e	G	Pieni-Neulamäki-alueen rakentaminen II vaihe																		
		II vaihe																		
9821		Pirkkalahti-Pilppa ulkollireittiyhteys																		
		Sopenkatu - Kolmesopentie KLV																		
	H21	Särkiniemi																		
		Puistokäytäväyhteys Särkilädestä Sarmalaladentie-																		
		Särkiläntie																		
	H11	Levänen																		
9821		Rauhalahtien nurmikentän peruskunnostus																		
s		Leväsentie saneeraus Särkiniemestä etelään	100						200											
	H12	Jynkkä																		
9825		Petosenpuiston korttelleikkipaikka ja käytävät			50	200														
u	9812	Tarhakaari, Ydäntantie, Varsanpolku	150																	
		Ydäntienkuja																		
	H14	Litmanen																		
9825		Litmanenlammen puistot, leikki-, oleskelu- ja																		
		puistokäytävaverkoston sekä vesialueiden																		
		peruskunnostuksen aloitus			100	200														
9825		Tilipuisto																		
9821		Tekojäräta																		
9821		Pysäköintikaista, väyläjärjestelyt	100						100											
9825		Lippumäen skettialue /Nuorisopalvelut																		
	H16	Pirtti																		
9825		Pirttilahden keskuspuisto ja käytävaverkoston täydent.																		
9825		Savolannien puistot ja uimaranta																		
9825		Pirttilahden satama-alueet ja viini-työt			100															
9825		Pirttilahden korttelleikki- ja uimapaikka																		
	H17	Lehtoniemi																		
		Lehtoniemen alueen viimeistelyt, länsiranta																		
u		Lehtoniemi, itäranta																		
u	9813	Porlaat Kanavaharjunkadulta, Saarisotkadulle																		
u	9813	Lehtoniemen ja Heimen alueen katujen viimeistelyt																		
u	9813	Kellanrinne -Markusniemi asuntoalueen rakentaminen																		
u	9813	Kellanrinne asuinalue, asfaltointi, viheri-työt	200						150											
u	9813	Markusniemen asuinalue viimeistelyt	100																	
9825		Kellanrinne viheralueet, leikkipaikka																		
u	9813	Kuikkalammen asuinalue	400	150																
9825		Kuikkalammen korttelleikkipaikka																		
9825		Lehtoniemen viheralueiden ja käytävaverkoston rakentaminen																		

s/u e/m	Nro	Investointikohde Hankkeen nimi	2019				2020				2021				2022				
			Katu	Hule- vesi	Yli- alueet	Lähiili- kunta- paikat	Likunta- paikat	Katu	Hule- vesi	Yli- alueet	Ulkoliu- virkeliik- kipaikat	Lähiili- kunta- paikat	Likunta- paikat	Katu	Hule- vesi	Yli- alueet	Ulkoliu- virkeliik- kipaikat	Lähiili- kunta- paikat	Likunta- paikat
	9825	Helinitori, aukiot?																	
		H18 Rautaniemi																	
		Nurmisaari, uimapaikka, nuotiopaikka, puistoveneranta																	
		Rautaniemen uimapaikat																	
		- Tervarannan puistovenepaikat																	
		Jynkänvuoren jätölenkki																	
	J11	Pitkälahti																	
		Kuvelammienvien peruskorjaus												450					
	J13	Kiviharju, Heinälammimrinne																	
	J15	Hiltulanlahti																	
		Hiltulanlahden asuntoalue, itäpuoli																	
u	9813	Hiltulanlahti itäpuolen katujen viimeistelytyöt	350																
		Hiltulanlahti, ulkoilureittien valaistus																	
9825		Hiltulanlahden uimaranta																	
9825		Hiltulanlahden satama										200							
		Hiltulanlahden asuntoalue, länsiosa																	
u	9813	Hiltulanlahdenkadun alueen ja Anolian alueen katujen viimeistelytyöt. Luonnonvesiasema ja aliyhteys rantaan.	300																
u	9813	Kaunismaenkatu ja Kaunismaan alueen tonttikadut	2000	500								200							
9821		Nuolimaan alueen ukolureitt																	
		Hiltulanlahden kosteikko, puistot ja maaseutupaikat			40														
9825		Anolian korttelileikkipaikka																	
9825		Hiltulanlahden korttelileikkipaikka																	
9825		Hiltulanlahden puistovenepaikat 25 kpl ok																	
9821		Hiltulanlahden lähiliikuntapaikka																	
9813		Hiltulanlahti Valtian alueen rakentaminen						1500						2000	500				
		Hepomäen alue																	
e		Heinjoen alueen melualli	500																
u		Heinjoki ylijäämämaiden läjitysalue	100																
u		Heinjoen ampuma- ja moottoriratakeskus jatkorakentaminen																	
9821		Hiltulanlahti III Puotessalmimentien varsi																	
9813		Vanuvuoren alueen rakentaminen	100	50															
		II MAASEUTUALUEET																	
		388 Melalahti																	
u		Peltolaisten alue																	
s	9835	Lokkatie KLV						150											
9825		Melalahden leikkipaikan peruskunnostus.															40		60
	466 KURKIMÄKI																		
		Toukolanrinne	100																
	501 VEHMERSALMI																		
s																			
		NILSIÄ																	
s	9835	Nilsian katujen rakentaminen Paavon, Tiiran ja Länsitie	500											300					
		Urheilu- ja ulkoilualueet																	
		Nilsian tulevien hankkeiden suunnittelu																	
u		Nilsian-Tahkon matkailuympäristön kehittämisinvestoinnit	150											500					
		KARTTILA																	
		Lesttie	50																
9835		Ampumaradan peruskunnostus																	
9821		MAANINKA																	
		Lähiliikuntapaikka																	
9821		JUANKOSKI																	
9835		Uudenkylän KLV siltojen muutostyö	50																
9825		Urheilu- ja ulkoilualueet, Pikoniemen uimalan peruskorj															220		
		Toriin alueen ympäristön kunnostaminen																	
s		Paasikoskentie peruskorjaus	200	100	300														
s	9835	Viemäminniem peruskorjaus	350																
		Viemäminniem peruskorjaus (tot.2020)																	
9835		Muuraveden Rantatie																	

s/u e/m	Toko	Nro	Investointikohde Hankkeen nimi	2019					2020					2021					2022				
				Katu	Hule- vesi	Yl- alueet	Ulkoliu/ virkkeli- kipaikat	Lähili- kunta- paikat	Likunta- paikat	Katu	Hule- vesi	Yl- alueet	Ulkoliu/ virkkeli- kipaikat	Lähili- kunta- paikat	Likunta- paikat	Katu	Hule- vesi	Yl- alueet	Ulkoliu/ virkkeli- kipaikat	Lähili- kunta- paikat	Likunta- paikat		
			Yhteensä vuositasolla netto	38047						39725						40620				41480			
			RYHMITTELY 2018																				
				Menot:			Rah.os:			Menot:			Rah.os:			Menot:			Rah.os:				
			Katurakentaminen yhteensä	26062			250			28370			1500			35220				37670			
			Yleiset alueet ja Ulkoliu- ja virkistyspaikat yhteensä	3305						4275						1570				480			
			Lähiliikutapaikat, KYP + HYV	150						1350						300				0			
			Satamat (pienvene, rahti ja matkustaja)	4580						2780						380				80			
			Likuntapaikat, HYV	4200						4450						3150				3250			
			Tarkistus yhteensä	38297			250			41225			1500			40620				41480			
			Netto	38047						39725						40620				41480			

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen talousarvion sitovuus

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovuus:

Käyttötaloulosassa palvelualueita sitoo toimintakate. Lautakunnilla on oikeus tehdä palvelualueiden tuloarvioiden ja määrärahojen muutoksia, kun ne eivät muuta toimintakatetta. Toimintakatteeseen vaikuttavat ja palvelualueiden väliset muutokset on valtuuston hyväksyttävä.

Käyttötalous:	Sitovuus
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	Toimintakate
Investoinnit	Sitovuus
Kalustoinvestoinnit	Toimintakulut
Muut aineelliset hyödykkeet / Taidehankinnat	Toimintakulut
Yhdyskuntarakentaminen - Kaupunkiympäristön ja Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueet valmistelevat yhdessä kohteet ja kaupunkirakennelautakunta tekee rahoituspäätöksen.	
- Liikuntapaikkapalvelut	Toimintakulut
- Lähiliikuntapaikat	Toimintakulut

Hyvinvoinnin edistämisen lautakuntaan nähden sitovuus:

Käyttötalous:	Sitovuus
Kirjastopalvelut	Toimintakate
Museokeskus	Toimintakate
Liikuntapaikkapalvelut	Toimintakate
Kansalaistoiminnan palvelut	Toimintakate
Kansalaisopisto	Toimintakate
Kaupunginteatteri	Toimintakate
Musiikkikeskus	Toimintakate
Johdon tukipalvelut	Toimintakate
Investoinnit	Sitovuus
Kalustoinvestoinnit (apulaiskaupunginjohtaja päättää määrärahan jakamisesta avain- ja palveluprosesseille)	Toimintakulut
Muut aineelliset hyödykkeet / Taidehankinnat (museonjohtaja päättää määrärahan käytöstä)	Toimintakulut
Yhdyskuntarakentaminen - Kaupunkiympäristön ja hyvinvoinnin edistämisen palvelualueet valmistelevat yhdessä kohteet ja kaupunkirakennelautakunta tekee rahoituspäätöksen.	
- Liikuntapaikat (lautakunta päättää kohteet, ei euroja. Mahdolliset muutokset kohteisiin tuodaan lautakunnan käsittelyyn).	Toimintakulut
- Lähiliikuntapaikat (lautakunta päättää kohteet, ei euroja. Mahdolliset muutokset kohteisiin tuodaan lautakunnan käsittelyyn).	Toimintakulut